

صائب؛ نماد سبک اصفهانی

نشست «آشنایی با طرز صائب و سبک هندی» در بنیاد فردوسی مشهد برگزار شد

قاسمی ابعاد از ظاهر سه شنبه این هفته، یک روز پس از روز بزرگداشت صائب تبریزی در تقویم، دوره جدید صائب‌شناسی در بنیاد فردوسی شاخه توس آغاز به کار کرد. نخستین نشست از این دوره، با عنوان «آشنایی با طرز صائب و سبک هندی» با حضور جواد محقق نیشابوری، نویسنده و پژوهشگر زبان و ادب فارسی، برگزار شد.

میسرا محمدعلی صائب تبریزی، شاعر بزرگ عصر صفویه است. او با اینکه زاده سال ۱۰۰۰ هجری در تبریز بود و خود را اهل تبریز می‌دانست، در اصفهان رشد و نمو کرد. پدرش بازرگان بود و خانواده‌اش جزو هزار خانواری که به دستور شاه عباس اول از تبریز به اصفهان مهاجرت کردند. صائب در سال ۱۰۲۴ هـ ق از اصفهان راهی هندوستان شد و بعد به هرات و کابل رفت. ظفر خان، حکمران کابل، که خود شاعر و ادیب بود، او را گرمای داشت. صائب در سال ۱۰۲۴ هـ ق به اصفهان بازگشت و از شاه عباس دوم صفوی عنوان ملک‌الشعرایی دریافت کرد. او سال ۱۰۸۶ یا ۱۰۸۷ هـ ق چشم از دنیا فرو بست. صائب شاعری کثیرالشعر خوانده شده که شمار سروده‌هایش را که عمدتاً غزل است از ۶۰ هزار تا ۱۲۰ هزار بیت گفته‌اند. او سبکی را به کمال رساند که بعدها سبک هندی خوانده شد.

صائب گل سرسید شعر در زمانه خود است

آشنایی جواد محقق نیشابوری با صائب، به گفته خودش در دهه ۷۰ و در حضور محمد بی‌ریای گیلانی متخلص به شیدا، یکی از معدود صائب‌شناسان معاصر شکل می‌گیرد که در سال‌های اخیر در یکی از روستاهای نیشابور سکنی می‌گزیند. محقق این موضوع را بهانه‌ای می‌کند تا از شمار اندک صائب‌شناسان برجسته سخن بگوید که معتقد است به تعداد انگشتان یک دست هم نیستند؛ اگر قرار باشد چند صائب‌شناس برجسته را در ۱۰۰ سال اخیر نام ببریم باید از امیری فیروزکوهی سخن بگوییم که باز برای چهره غبار گرفته صائب در قرن معاصر بود. پس از او نیز محمد بی‌ریای گیلانی که یکی از بزرگ‌ترین انجمن‌های مکتب صائب در یک قرن گذشته را در اصفهان راه‌اندازی کرد. نویسنده کتاب «حماسه در عرفان» در ادامه سخنانش جایگاه صائب را در زبان فارسی این‌گونه توصیف کرد: شاید جسارت باشد ولی به نظر من در سبک هندی یا اصفهانی، از نظر زمان و سبک صائب محوریت دارد و گل سرسید شعر آن دوران است یعنی نه افراط‌های سبک بیدل و نه بی‌حالی‌های شاعران پیش از خودش را دارد. او نماد سبک اصفهانی و دوره درخشان زبان فارسی است. به باور من کسی را می‌توان استاد زبان فارسی دانست که از نه‌توی ظرایف و پیچیدگی‌های زبان برمی‌آید و وقتی یک غزل از صائب را مقابلش می‌گذاری

برنامه‌های شبکه استانی در دهه کرامت

گروه فرهنگ و هنر صداوسیما خراسان رضوی برنامه‌های ویژه‌ای در دهه کرامت، با محوریت حرم مطهر و مضع ملکوتی آقا علی بن موسی الرضا علیه السلام تدارک دیده‌است. به گفته محسن نصر پور، مدیر کل صداوسیمای خراسان رضوی، امسال بیش از ۱۰ هزار دقیقه برنامه در ۳۲۴ قسمت با ۶۰ عنوان برای بخش در ایام دهه کرامت در نظر گرفته شده‌اند. برای این اساس برنامه «خورشید مهربانی» به‌طور زنده جشن‌ها، و مراسم حرم مطهر امام رضاع (از ساعت ۱۹ پوشش می‌دهد. همچنین شبکه استانی بخش دو مستند «میزبان» و «این روزها» را برای این ایام در نظر گرفته‌است. «جشن دختران انقلاب» با حضور ۲۵ هزار نفر از دختران جوان در محل ورزشگاه امام‌رضاع) عنوان برنامه دیگری است که در شب ولادت حضرت معصومه (س) به صورت زنده از سیمای خراسان رضوی پخش خواهد شد. برنامه «شب شرقی» نیز ویژه این ایام با بخش‌های متنوع روی آنتن خواهد رفت. همچنین از برنامه‌های صبحگاهی تهیه شده می‌توان به جنگ «صبح خراسانی» اشاره کرد.

شهر

روزنامه شهرامید وزنگی

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸
شماره ۱۳۸۸

ندا حبیبی ۵۸سالگی یک هنرمند قطعا می‌تواند نشانه و نماد مهمی در بالندگی، تعالی و کمال مسلک هنری‌اش باشد. آن هم در موسیقی ایرانی که طالب و تشنه راه می‌طلبد و آندسر طریقتش، گذر از سالیان تجربه و ممارست خود بزرگ‌ترین دستاورد است. به بهانه ۱۴ تیر زادروز کیوان ساکت، نوازنده و آهنگ‌ساز سرشناس خراسانی به رصد ویژگی‌های هنری و فنی او و همچنین بررسی اجمالی راه و روش هنری که او تا کنون ساخته و پرداخته است می‌پردازیم.

هم‌نشینی با انواع هنر ایرانی کیوان ساکت زاده خاندانی هنر پرور در مشهد است و از اوان کودکی با اقسام هنرها هم‌نشین و هم‌توا بوده است. از سیاه قلم و ابرنگ و رنگ روغن گرفته تا خطاطی و بعدها نواختن زنبورک و ملودیکا. اما اولین قدم‌ها به سوی موسیقی ایرانی را با راهنمایی‌های دایی‌اش با انتخاب ساز تار برداشت. سازی که بعدها با سرپنجه کیوان ساکت همچون بت عیاری هر لحظه به شکلی دل‌ربایی می‌کرد. کیوان ساکت بر خلاف بسیاری از همکارانش از همان ابتدای فعالیت هنری با سازهای غربی مثل پیانو و گیتار آشنایی پیدا کرد و در نتیجه سلیقه و منش موسیقایی‌اش تلفیقی از انواع موسیقی را شامل شد و چنین شرایطی دنیای موسیقایی این هنرمند را رنگ و بویی منحصر به فرد بخشید.

آموزش علمی موسیقی ایرانی ارادت و پیروی حرفه‌ای کیوان ساکت از کنتل علی نقی خان وزیری، کیوان ساکت را همواره در راه آموزش موسیقی ایران جزو پیشگامان قرار داده است. وزیری از طلابه‌داران نت‌نویسی موسیقی ایران است و ساکت نیز به پیروی از شیوه وزیری در بیش از ۱۸ مجلد آموزشی با نت‌نویسی دقیق به اشاعه آموزش تار و سه‌تار و ردیف موسیقی ایرانی پرداخته است. نگرش ساکت به ردیف نگرشی کاملا کاربردی بوده است به طوری که در یکی از آخرین تألیفات خود یعنی «گزیده ردیف کاربردی» با انتخاب گوشه‌های مدال و اصلی

ردیف دستگاهی موسیقی ایرانی که شاکله اصلی موسیقی ردیف دستگاهی را تشکیل می‌دهد به ارائه اصلی‌ترین و سراسرت‌ترین شیوه برای فهم ردیف می‌پردازد.

تثبیت جایگاه موسیقی بی‌کلام ایرانی در سال‌های پس از انقلاب استقبال ایدئولوژیک از موسیقی با کلام ایرانی که توأم با شور و هیجانات اجتماعی بود دستاوردهایی طلایی در این باره به ارمان آورد اما این اقبال همگانی گاه موجب به

انزوا رفتن موسیقی بی‌کلام ایرانی شد. به نوعی که هنرمندان به خاطر فضای حاکم بر خواست مخاطب حضور و وجود خواننده در هر اجرا و یا آلبومی را مهم‌ترین رکن می‌دانستند. اما در هنرمندانی همچون کیهان کلهر، سیامک آقایی، بهداد بابایی و کیوان ساکت با ممارست و خلاقیت بسیار جایگاه موسیقی بی‌کلام ایرانی را تثبیت کردند. در این میان کیوان ساکت علاوه بر ردیف‌نوازی به اجرای قطعات کلاسیک غربی با ساز تار پرداخت که از بدو امر با استقبال و انتقاد

مضرب خوش‌طنین شرق به بهانه زادروز کیوان ساکت، هنرمند خراسانی

توأمان همرا شد. در آلبوم‌هایی همچون «دیدار شرق و غرب»، «یادگار خون سسرو» و «شرق آندوه» این اجراها ضبط و پخش شد و گویی پس از انتشار همین آثار طیف وسیع و منسجم مخاطبان ساکت تشکیل شد. طیف مخاطبانی که به تنوع و رنگارنگی در موسیقی ایران عقیده داشتند و ساز ایرانی را برای نقش‌آفرینی در انواع سبک‌های موسیقی جهان توانا می‌پنداشتند. در محافل موسیقی ایرانی سبک و نگاه کیوان ساکت همواره خصوصا در میان سنتی‌گرایان مورد جدل واقع شده است. کیوان ساکت در مورد موسیقی بی‌کلام می‌گوید: به نظر من اصل بر موسیقی است اما در شرایط موسیقی ایران به نحوی این باور و نمود شده که موسیقی بدون خواننده یعنی هیچ. این در حالی است که در تمام دنیا موسیقی بی‌کلام بیشترین طرف‌دار را دارد و ۹۰ درصد از بزرگان موسیقی دنیا در حوزه موسیقی بی‌کلام به ارائه کار می‌پردازند.

تنوع در اجرای رپرتوار موسیقی ایرانی جسارت در ارائه موسیقی ایرانی در قالبی

نگارستان

مکتب هنر سوئیس عموم آثار خلوت و مینیمال است و برخلاف آن آثاری که از منظر زیباشناسی در مکتب لهستان تعریف می‌شوند بسیار پرکار و معالوف است. او اضافه می‌کند: در هنر معاصر چندان به تکنیک و تعاریف کلاسیک پرداخته نمی‌شود بلکه به محتوا و ایده بیشتر از پیش پرداخته می‌شود. مهم است که چه چیزی را هنرمند ارائه می‌کند. متفاوت بودن هر اثر با دیگر آثار نشان‌دهنده خلاقیت هر هنرمند است.

نمک نگاه مردی خوابیده در فضای شخصی؛ چهره‌هایی که گاه با نگاه نافذ و گاهی با چشمانی بسته به بازدیدکنندگان می‌نگرند.

نمایی خاطره‌انگیز از خروس قدسی، باغچه و گل، اثری برگرفته از گلبرگ‌هایی تودرتو و نمایی هنرمندی که در شمایل عیسی به صلیب کشیده اما این نوبت بر زمین قرار داده شده از مجموع آثار این نمایشگاه است.

فضاهای متفاوتی دارند. به نظر می‌رسد بعضی آثار از محدوده طراحی کلاسیک که صرفاً نقطه و خط‌هایی هستند که کلیت اثر نهایی را نمایش می‌دهد خارج شده است. بعضی از آثار به نظر می‌رسد که نزدیک به نقاشی باشند و بعضی حتی نزدیک عکاسی و بخشی هم شمایل گرافیکی دارد. حسن کلاتسری، برگزارکننده و ایده‌پرداز نمایشگاه در پاسخ به این نظر می‌گوید: در نمایشگاه هنرمندانی دور هم جمع شدند که در رشته‌های مختلف هنری کار می‌کنند و نگاه‌های منحصر به فردی دارند. اینستا جمعی از گرافیسیت‌ها، تصویرگرها، نقاش‌ها و کسانی که در بخش چاپ هنری هستند حضور دارند. هر کدام از این افراد هم در رشته خودش، تکنیک‌های خاصی برای ارائه دارند. باید به خاطر داشت امروزه در مکاتب مختلف هنر تجسمی در عرصه جهانی هم این تفاوت‌ها دیده می‌شود. مثلا در

اکران مردمی (اکران مردمی) در پردیس سینمایی اطلس جمعه ۱۴ تیر ۱۶:۳۰ الی ۱۷:۳۰ خرید بلیت از سایت سینما تیکت

فریاد است. نشرو توزیع در خدمت هنر ارزشمند و کیفی نیست، اما همه سختی‌ها و رنج‌ها در این طریق چون طریق عشق است، آسان می‌شود.

فریاد است. نشرو توزیع در خدمت هنر ارزشمند و کیفی نیست، اما همه سختی‌ها و رنج‌ها در این طریق چون طریق عشق است، آسان می‌شود.

فریاد است. نشرو توزیع در خدمت هنر ارزشمند و کیفی نیست، اما همه سختی‌ها و رنج‌ها در این طریق چون طریق عشق است، آسان می‌شود.

شهر photo-shahr.ir

شهر photo-shahr.ir

شهر photo-shahr.ir

عکس: محمدحسن طارونی | شهرامید